

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Migración e retorno na historia urbana de Galicia		Código	615472105
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación			Correo electrónico	
Profesorado			Correo electrónico	
Web	journals.cambridge.org/fulltext_content/supplementary/UHY/supp1			
Descripción xeral	<p>Obxectivos do curso</p> <p>1.- Analizar as transformacions históricas de Galicia que explican os grandes movementos migratorios cara a América nos séculos XIX e XX.</p> <p>2.- Estudar o impacto dos procesos de migración e retorno sobre a propia Galicia</p> <p>a.- As transformacions do mundo rural</p> <p>b.- O crecemento das cidades</p> <p>c.- Os movementos sociais e as transformacions políticas.</p> <p>3.- Abordar algunas metodoloxías e técnicas cualitativas de especial interese para a análise destos procesos.</p> <p>a.- Historia oral: a utilización de documentos personais.</p> <p>b.- Historia visual: fotografía e cine</p> <p>c.- Historia urbana: a cidade como texto</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Identificar as grandes forzas que organizan os fenómenos migratorios a escala global en especial no caso das habidas entre Galicia e América			AM4 BM1 CM1 BM12 CM5
Analizar a complexidade de motivacions e estratexias que guian as actuacions das persoas na escala familiar e local			AM4 BM1 BM3 BM12 BM13
Asimilar algunas metodoloxías e técnicas cualitativas como a Historia oral, a Historia visual, e a Historia urbana			AM6 BM1 AM7 BM12 AM8 BM13 BM15
Xestionar as fontes de información primarias e secundarias e analizar os seus datos			AM6 AM7
Desenvolver as habilidades de traballo individual e en equipo			AM8 BM1 BM3 BM12

Contidos		
Temas	Subtemas	

1.- A emigración cara a América: os factores de atracción.	1.1.- A formación dun mercado mundial 1.2.- A construcción política de Latinoamérica 1.3.- Capitalismo, leis de inmigración e mercado de traballo
2.- Galicia: os factores de expulsión.	2.1.- As mudanzas no mundo rural galego. 2.1.1.- Os condicionantes do marco estatal español: legais, políticos... 2.1.2.- Os condicionantes do mapa político europeo 2.2.- A emigración como proceso dinamizador da Galicia rural 2.2.1.- Historias de migración e retorno 2.2.2.- Terra Cha de Lugo.
3.- Historias migratorias.	3.1.- Metodoloxías e técnicas: historia oral e historias de vida, xenealoxías e documentos personais 3.2.- Historias de migración e retorno: 3.2.1.- Terra Cha de Lugo. 3.2.2.- A Galicia Atlántica
4.- Cara a unha historia urbana de Galicia	4.1.- O papel das cidades nos procesos migratorios 4.2.- O impacto dos retornos. 4.3.- Os lugares da memoria 4.4.- Recorridos urbanos

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A4 A6 A7 A8 B1 B3 B12 B13 B15 C1 C5	0	27	27
Atención personalizada		48	0	48

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Trabajo sobre caso práctico

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Tutorías específicas en todas as modalidades, e previamente concretadas cos estudiantes no presenciais.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A4 A6 A7 A8 B1 B3 B12 B13 B15 C1 C5	Trabajo de investigación por escrito	100

Observacións avaliación

Os alumnos non presenciais poderán participar nos debates mediante os foros de moodle e enviar os seus traballos escritos por email. En caso de ter que realizar unha segunda opción de avaliaciónse poderían porse de acordo co profesor para repetir os traballos ou ben realizar o exame de modo oral por videoconferencia.

Fontes de información

Bibliografía básica	Cardesín, José Mª: ?A heteroxeneidade da reprodución social nunha sociedade estratificada: a Galicia rural do S.XIX?, en F. Rodríguez Iglesias (dir.): Proxecto Galicia. Antropoloxía, vol. XXVI, A Coruña, Hércules, 1999, p. 396-437.Castro, Demetrio, 1995, ?Cosecha de emigrantes?, El Mundo, 1995, p. 14-15.Vázquez, Alejandro, 2008, ?Unha visión xeral da emigración galega contemporánea a América e a Europa?, en X.M. Cid et alii, Migracións na Galicia contemporánea, Santiago de Compostela, Sotelo Branco, p. 17-48.
Bibliografía complementaria	Allegue, Gonzalo, 1992, Galegos, as mans de América, Vigo, Nigra.Barnett, Miguel, 2008, Galego, Xunta de Galicia. Davis, Mike, (2001) 2006, ?Prefacio?, en Los holocaustos de la Era Victoriana tardía. El Niño, las hambrunas y la formación del Tercer Mundo, Universidad de Valencia, p. 13-28.Eiras, Antonio y Rey, Ofelia, 1992, ?La emigración gallega a las Américas en los siglos XIX y XX. Aproximación cuantitativa?, en Los Gallegos y América, Madrid, Mapfre, p. 214-266.Iturra, Raul, 1998, "A oralidade e a escritura na construcción do social", Estudios Migratorios, nº 6, p. 57-68.Núñez Seixas, Xosé Manuel, 1998, Emigrantes, caciques e indianos. O influjo sociopolítico da emigración transoceánica en Galicia, 1900-1930, Vigo, Xerais.Villares, Ramón, 2006, Galicia siglo XX, A Coruña, La Voz de Galicia

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías